

Over De WAR, versie 1-2-2021

In De WAR werken mensen aan de toekomst. Aan initiatieven en projecten waar geen verdienmodel voor bestaat, aan zaken die echt van belang zijn. Aan zaken waarvan we overtuigd zijn dat ze de wereld beter maken. En dat doen we met overtuiging en plezier.

De WAR is in 2003 ontstaan op een bijzondere plek aan de Eem, de oude Warner Jenkinson kleurstoffenfabriek (vandaar de naam De WAR) en heeft na een roerige periode sinds 1 januari 2021 een nieuwe plek gevonden in de gebouwen aan de Heiligenbergerweg 34 - 36, ook een pand met een enorme historie.

De WAR is zowel de locatie als de projecten als de mensen. Het is een warme plek, een plek om te werken, een tuin en een huiskamer om met elkaar plannen te maken. De WAR is de plek waar het FabLab, MeetjeStad, de Spullenmannen, De Stadsbron, de Coöperatieve Universiteit Amersfoort en veel andere initiatieven gestart zijn!

De WAR is dus veel meer dan het gebouw. Is De WAR ook een plek waar jij past als deelnemer, als huurder of bewoner? Daarover gaat dit stuk.

Visie

De WAR is een laboratorium voor de maatschappij, een plek voor pioniers. We zien dat overheid en markt steeds minder in staat zijn te zorgen voor maatschappelijke waarde op de lange termijn: kennis, innovatie, voedsel, democratie, de kunsten... alles waar (nog) geen verdienmodel voor bestaat. In De WAR worden alternatieven onderzocht die hun basis vinden in collectieve organisatie. Door schaarse middelen te delen komen voorzieningen binnen bereik die anders te duur zouden zijn. Door de verantwoordelijkheid hiervoor te delen ontstaat veerkracht, en worden we minder afhankelijk van de oude (dure) instituten.

Dat is niet makkelijk. Het vergt een nieuwe manier van werken en delen. Pioniers betreden als eersten een bepaald gebied, en moeten daar hun weg vinden zonder gebruik te kunnen maken van allerlei voorzieningen en/of de ervaring van anderen. Het werk van een pionier gaat vaak gepaard met vele mislukkingen en tegenslagen, omdat de pionier nog niet kan beschikken over methodes die zich in de praktijk bewezen hebben.

De WAR wil dit proces ondersteunen met ruimte, gereedschappen en advies, gedragen door alle huurders en gebruikers van De WAR. Om hier een rol in te kunnen spelen is het van belang om zelf eigen kennis en vaardigheden te ontwikkelen, en die te delen met anderen.

Veel innovatie in De WAR is voortgekomen uit de noodzaak om samen te werken in gedeelde ruimtes. De tijdelijkheid van deze ruimtes droeg bij aan veel creativiteit en een focus op inhoud. Tenslotte heeft De WAR langzaam kunnen groeien. Er bestaat een spanningsveld tussen de waarde van comfort en zekerheid enerzijds en van creatieve beperkingen anderzijds. Verderop in dit document lees je meer over hoe we daar mee om willen gaan.

Je kunt De WAR zien als een grote speelplaats voor mensen met ideeën, met energie en met een missie. Een omgeving met veel gedeelde faciliteiten en talloze anderen met zeker zo veel ideeën, energie en missies, en met andere vaardigheden dan de jouwe, waar je mogelijk gebruik van kunt maken. Maak vooral goed gebruik van elkaar en van de faciliteiten!

Nieuwsgierigheid De WAR is een plek waar het gaat om ontdekken, zowel actief door kunstenaars, wetenschappers en uitvinders die er nieuwe verkenningen doen, als passief door publiek dat er steeds iets nieuws kan leren of ervaren.

Duurzaamheid De projecten die in De WAR plaatsvinden zijn gericht op duurzaamheid, waarbij economische winst op korte termijn geen doel is. We richten ons op de langere termijn een duurzamere samenleving te realiseren, zowel voor het omgaan met ons milieu als de sociale dynamiek tussen mensen. De plek zelf wordt ook zo duurzaam mogelijk opgezet.

Open Kennis In een tijd van intellectuele en creatieve overvloed, en de opkomst van wereldwijde netwerken is ontwikkeling vooral gebaat bij openheid en kennisdeling. Kennis wordt kritischer getoetst en er kan worden voortgebouwd op andermans werk. Het proces van kennisontwikkeling wordt toegankelijker voor de samenleving.

Eigen Initiatief De WAR wordt vormgegeven door het eigen initiatief van mensen om samen die voorzieningen te organiseren die ze zelf nodig hebben. Daarin vindt automatisch een selectie plaats van mensen die zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun idealen en bereid zijn daarin verbinding te zoeken met andere mensen.

Evolutie De WAR staat voor een ontwikkelmodel dat het mogelijk maakt om projecten te starten waarvan de uitkomst onzeker is. Dit door de gelegenheid te geven om langzaam te groeien, en het risico bij elke stap te beperken, of te delen met anderen die eenzelfde ambitie hebben.

Diversiteit In het besef dat diversiteit van belang is voor stabiliteit van complexe systemen vormt De WAR een vluchtheuvel voor alles wat niet mainstream is. Dat kan grensverleggend fundamenteel onderzoek zijn, maar ook experimentele kunst, het doorgeven van oude ambachten of technologische innovatie.

Onafhankelijk Onafhankelijkheid op energieneutraliteit en op financieel gebied, evenals onafhankelijkheid in de manier van werken door bijvoorbeeld het gebruik van vrije (open source) software en hardware. We willen voor onze initiatieven zo veel als mogelijk onafhankelijk zijn van externe (geld)bronnen. Dit vereist een financiële structuur waarbij we verdiensten van succesvolle initiatieven deels weer gebruiken als "startgeld" voor nieuwe initiatieven, zodat we die helemaal naar eigen visie kunnen inrichten.

Wat willen we?

We houden van de energie van mensen die werken aan de doelen zoals hierboven beschreven. We willen graag onze ruimte delen met mensen die een deel van hun tijd willen inzetten hiervoor, die willen werken aan een wereld die elke keer een stapje beter wordt. Mensen die als deel van De WAR willen pionieren, die hun schouders eronder willen zetten en die de successen willen delen. En de teleurstellingen, die er ook zullen zijn.

Wat willen we niet?

We zijn er niet voor mensen die op zoek zijn naar een goedkope werkruimte waar ze ongestoord en zonder interactie en betrokkenheid kunnen werken. *De WAR is geen bedrijfsverzamelgebouw.*

Hoe werkt De WAR?

Ruimtes en spelregels

De WAR heeft verschillende soorten ruimtes.

1. **Gemeenschappelijke ruimtes** die goed bereikbaar zijn en die voor diverse activiteiten te gebruiken zijn
2. **Eigen werkplekken/ateliers** voor één of meerdere personen
3. **Dienstwoningen en logies.**

De huurtarieven zijn zo uitgekiend dat de huur van de publieke ruimtes voor maatschappelijk belangrijke initiatieven mede worden mogelijk gemaakt door de huur van de overige ruimtes.

Rollen

Er zijn diverse rollen te onderscheiden binnen De WAR:

1. Gebruikers zijn organisator of bezoeker van initiatieven van de WAR die een of meerdere gemeenschappelijke ruimtes gebruiken.
2. Huurders hebben een eigen werkplek/atelier in het pand, en zijn automatisch ook gebruiker van het pand en nemen actief verantwoordelijkheid.
3. Beheerders nemen een nog grotere taak en verantwoordelijkheid op zich. Zij coördineren alles wat er moet gebeuren om van De WAR een goed functionerende plek te maken. Beheerders zijn bijvoorbeeld huurders van atelierruimten, of anderen die zich hebben verbonden om taken op zich te nemen m.b.t. het beheer van gemeenschappelijke ruimten of faciliteiten.
4. Leden van Plan B zijn eindverantwoordelijkheid voor het geheel van De WAR en alle andere projecten van Plan B.
5. Bewoners zijn inwonend beheerder en vanzelfsprekend gebruiker. Zij moeten lid worden van Plan B.

Gemeenschappelijke ruimtes

De WAR heeft oa. werkplaatsen, een bibliotheek, een verzamelkantoor, een tuin en een auditorium. Voor elk van deze voorzieningen is er een groep mensen die de plek of faciliteit vormgeven, onderhouden en bedenken op welke manieren anderen er gebruik van kunnen maken. Je kunt je aanmelden om aan een of meer van deze groepen bij te dragen of om een nieuwe faciliteit toe te voegen aan het geheel.

Beperkt en in overleg zijn de gemeenschappelijke ruimtes ook te huur voor initiatieven en organisaties die inspiratie zoeken in een maatschappelijke pioniersruimte als die van De WAR. Daarvoor vragen we dan marktconforme tarieven.

Eigen werkplekken/ateliers

De WAR heeft beperkt ruimte beschikbaar voor gebruik als werkplek, atelier of projectruimte. Om hiervoor in aanmerking te komen zijn er een paar spelregels:

1. Er vindt een zogeheten **paspoortgesprek** plaats waarin het gaat over hoe je als gebruiker bijdraagt aan bovenstaande visie. Wat heb jij aan De WAR? Wat heeft De WAR aan jou? Hoe draag je bij aan een betere wereld? Het gesprek wordt gevoerd met iemand van Plan B, de coöperatie die verantwoordelijk is voor het pand. Zie verderop onder organisatie en besluitvorming.
2. Het **paspoortgesprek** wordt vastgelegd in een voor alle huurders en gebruikers inzichtelijke publicatie zodat:
 1. iedereen weet wat jouw plannen en dromen zijn (om daar aan bij te kunnen dragen)
 2. iedereen weet wat jouw vaardigheden zijn (om daar af en toe een beroep op te kunnen doen)
 3. iedereen weet wat jij bijdraagt aan de community
 4. regelmatig te kunnen evalueren wat er van terecht is gekomen (om verlenging van de huurperiode te kunnen bespreken)
3. Op basis van het **paspoortgesprek** beslist Plan B welke personen en initiatieven een ruimte kunnen huren.
4. Op basis van de wensen van huurders maakt Plan B een indeling waarbij zo veel mogelijk aan de wensen tegemoet gekomen wordt
5. Het gebruik van het pand is, zeker in de beginperiode, nog sterk in ontwikkeling. Het kan daarom zijn dat je binnen het pand moet verhuizen als de ontwikkeling van de collectieve belangen daar aanleiding toegeven. Dit gebeurt altijd in overleg en waar mogelijk helpen we elkaar met verhuizen. Heb je meer zekerheid nodig, bijvoorbeeld omdat je in je ruimte vaste voorzieningen wil aanbrengen, dan kunnen er aanvullende afspraken gemaakt worden.
6. Het huurcontract heeft een looptijd van een jaar. Geruime tijd voor afloop van het contract wordt geëvalueerd. Als de inzet van de huurder langdurig niet meer strookt met de verwachtingen ten tijde van het paspoortgesprek of de visie van De WAR, dan kan Plan B besluiten de huurperiode niet meer te verlengen. Die beslissing hoor je dan minimaal 2 maanden voor afloop van het huurcontract. De huurder kan dan eventueel een mediation traject starten.
7. Boven op de kale huur komen servicekosten zoals die voor water, verwarming en stroom, maar eventueel ook schoonmaak of andere collectief in te kopen diensten. Over de verhouding tussen inkopen en zelf-doen en daarmee de hoogte van de servicekosten wordt periodiek in een gezamenlijke vergadering van alle huurders en Plan B besloten. Alle beslissingen rond tarieven worden opgenomen in de tarievenlijst.
8. Huurders dragen bij aan klusdagen, open dagen, workshops en andere publieke activiteiten in De WAR of organiseren deze zelf.

Overweeg je om bij de WAR een ruimte te huren? Lees dan goed bovenstaande visie en spelregels. Bedenk of je echt deel wilt zijn van een community. Als je denkt dat het je meer kost dan het oplevert, doe het dan niet! Je bent nog altijd welkom als bezoeker, FabLab-manager, lid van het VoedselKollektief (VOKO) en/of gebruiker van een van de andere gezamenlijke faciliteiten. Daar hoeft je geen huurder voor te zijn.

Dienstwoningen en logies

Er is beperkt woonruimte. Die is alleen beschikbaar voor beheerders van het gebouw.

Verder zijn er twee logeerkamers beschikbaar als residentiewoning voor kunstenaars en onderzoekers.

Organisatie en besluitvorming

Sinds 2012 bestaat **coöperatief Plan B**, waarin de meeste projecten van De WAR zijn ondergebracht. Daarnaast komen er in 2021 twee extra organisaties die gaan helpen de activiteiten te ondersteunen en de doelstelling van het pand te bewaken: **Stichting Bewaar HBW** en **Vrienden van De WAR**. Deze constructie is nog in ontwikkeling en moet in de loop van 2021 zijn beslag krijgen.

Coöperatief Plan B

De WAR wordt vormgegeven door een ieder die er deel van uitmaakt maar valt onder verantwoordelijkheid van de coöperatie Plan B. De leden van Plan B zijn allemaal zeer betrokken bij De WAR, als beheerder, bestuurder, initiatiefnemer, als deelnemer aan activiteiten.

Het lidmaatschap van Plan B staat open voor iedereen onder de volgende voorwaarden. In het kort:

1. Je draagt als lid medeverantwoordelijkheid voor het geheel van De WAR en alle andere projecten van Plan B. De eerste twee jaar ben je aspirantlid en heb je spreekrecht, daarna ook stemrecht. Leden betalen jaarlijkse contributie.
2. Je draagt bij aan het vermogen van Plan B om bovenstaande faciliteiten te kunnen onderhouden en nieuwe projecten te kunnen starten. Leden storten jaarlijks een bedrag in de vorm van een persoonlijke lening. Bij beëindiging van het lidmaatschap wordt dit bedrag zonder rente teruggestort.
3. Je kunt gebruik maken van de rechtsvorm en administratie van Plan B om eigen projecten op te zetten en een beroep doen op de gezamenlijke spaarpot om je project te starten.
4. Je bent aanwezig bij de Algemene Vergadering van Plan B om op de hoogte te zijn en samen besluiten te kunnen nemen. Plan B vergadert ongeveer maandelijks, in drukke periodes meer, in rustiger periodes minder.

Stichting Bewaar HBW

Plan B heeft de Stichting Bewaar HBW opgericht, die het pand in erfpacht heeft genomen van de gemeente. Plan B huurt het pand van de stichting Bewaar HBW en doet de exploitatie. De stichting heeft in de statuten staan dat het pand alleen mag worden verhuurd aan een organisatie die het pand gebruikt als plek voor onafhankelijk, open en onconventioneel onderzoek. Als Plan B dat niet meer doet, kan de stichting een andere huurder zoeken die dat wel gaat doen. Het bestuur van de stichting Bewaar HBW bestaat uit 3 afgevaardigden die elk een ander belang vertegenwoordigen:

1. Coöp Plan B namens de huurders,
2. Vrienden van De WAR namens de bezoekers, en
3. Vrijkoop als hoeder van het algemeen maatschappelijk belang.

Vrienden van De WAR

Stand van zaken februari 2021: rechtsvorm is nog in oprichting

Vrienden van De WAR zorgt ervoor dat de activiteiten van De WAR publiek toegankelijk blijven. Daarvoor heeft ze een plek in het bestuur van de Stichting Bewaar. Vrienden van De WAR krijgt een ANBI-status en kan dan makkelijker giften innen van mensen die De WAR een warm hart toedragen en publieke activiteiten van De WAR ondersteunen. Vrienden van De WAR heeft ook als doel om alle vrienden, burens en andere betrokkenen af en toe bij elkaar te brengen, bijvoorbeeld met een groot WAR-treffen of een WARbecue. Iedereen die mee wil denken over leuke publieksactiviteiten kan zich bij de Vrienden van De WAR aansluiten, maar dat hoeft natuurlijk niet.